

Завдяки реімбурсації інсулінів 200 тисяч пацієнтів з діабетом можуть краще контролювати хворобу

Київ, Україна – 18 липня 2019 року. За два роки роботи система реімбурсації інсулінів стала значним позитивним зрушенням для майже 200 тисяч українців, які живуть із діабетом та потребують терапії препаратами інсуліну, та інших зацікавлених сторін.

Запроваджена модель реімбурсації надала переваги всім зацікавленим сторонам: пацієнти змогли отримувати адресну схему лікування, лікарі-ендокринологи – контролювати перебіг хвороби в пацієнтів, а розпорядники бюджетних коштів – запровадити прозору схему планування та витрачання бюджетних коштів на інсуліни.

Про результати роботи пілотного проекту йшлося на панельній дискусії «Реімбурсація інсулінів: досягнення чи виклик», організованій Міжнародною діабетичною асоціацією України, членом Міжнародної діабетичної асоціації (International Diabetes Federation). У заході взяли участь представники Міністерства охорони здоров'я України, міжнародні експерти, громадські організації та пацієнти з діабетом. Експерти прокоментували, у чому полягають переваги реімбурсації для лікарів, пацієнтів та держави.

«До 2017 року закупівля інсулінів здійснювалася на непрозорих тендерах за паперовими списками пацієнтів. Це призводило до того, що мільйони гривень витрачалися на тисячі неіснуючих пацієнтів. Завдяки запровадженню електронного реєстру пацієнтів, які потребують інсулінотерапії, і держава, і місцева влада мають надійні дані для ефективного планування бюджетного фінансування в кожному регіоні. Цього року державним бюджетом передбачено 841 млн грн на відшкодування інсулінів, кожна область і навіть окреме місто чи громада

завдяки електронному реєстру можуть заздалегідь планувати кошти на додаткове фінансування цієї потреби з місцевих бюджетів», – прокоментував заступник міністра охорони здоров'я України Олександр Лінчевський.

Згідно з даними МОЗ України, станом на 1 липня 2019 р. 195 623 людини хоча би один раз отримували інсуліни.

Ірина Кондрацька, експертка МОЗ за напрямом «Ендокринологія», доцент кафедри діабетології Національної медичної академії післядипломної освіти ім. П.Л. Шупика, зазначила:

– Перевага системи реімбурсації полягає в тому, що фінансування йде тільки на реально існуючих пацієнтів, які отримують інсулін за електронним рецептом. Для пацієнтів це є однозначно важливим досягненням, адже дозволяє відстежувати кількість пацієнтів, які звернулися до лікаря-ендокринолога, та об'єм отриманого ними препарату, і в результаті – стан глікемічного контролю діабету та кількість ускладнень при захворюванні. До позитивних аспектів системи реімбурсації належить також мобільність, адже пацієнт не прив'язаний до місця реєстрації і може в будь-якому місті звернутися до лікаря-ендокринолога, який призначить інсулін, і отримати свої ліки в тій аптеці, де найзручніше це зробити.

Звичайно, є велике поле для вдосконалення системи реімбурсації. Зокрема, внесення даних до електронного реєстру має бути регулярним та повним. Було б добре запровадити індикатори якості надання медичної допомоги. Також для своєчасного виявлення цукрового діабету в Україні необхідно проводити регулярні скринінги рівня глюкози крові та забезпечувати хворих, що приймають інсулін, тест-смужками для самоконтролю.

Попри позитивні результати, процес втілення моделі реімбурсації в Україні потребує подальшого доопрацювання. Про це, зокрема, сказала професор Шехназ Караденіз, президент організації International Diabetes Federation в Європі:

– Завдяки представникам International Diabetes Federation в Україні ми маємо можливість стежити за тим, що відбувається в країні з діабетом. Україна,

на жаль, має таку ж високу поширеність діабету, як і в Європі. І що важливіше, більш ніж 40% людей із діабетом не діагностовані, що призводить до захворювання очей, нирок та інших ускладнень.

Я твердо вірю, що Україна зробила важливий крок у боротьбі з діабетом завдяки запровадженню системи реімбурсації інсулінів. Доступ до необхідних медикаментів дозволить ефективно лікувати пацієнтів, контролювати перебіг захворювання і знижувати ризик серйозних ускладнень у довгостроковій перспективі.

Ми сподіваємося, що в найближчому майбутньому система відшкодування буде охоплювати все більше пацієнтів із діабетом, що питання забезпечення хворих глюкометрами, тест-смужками також будуть вирішені.

Висловлюю подяку Міністерству охорони здоров'я України, лікарям, медичним експертам, пацієнтам, профільним організаціям за зусилля, спрямовані на підвищення якості менеджменту діабету в Україні. IDF Europe завжди у вашому розпорядженні й готові для подальшої спільної роботи заради пацієнтів.

Наприкінці дискусії Шехназ Караденіз, президент організації International Diabetes Federation в Європі, спільно з президентом Міжнародної діабетичної асоціації України Людмилою Петренко вручили спеціальну відзнаку МОЗ України за покращання системи забезпечення ліками пацієнтів із цукровим діабетом завдяки запровадженню системи реімбурсації інсулінів та електронного реєстру пацієнтів, що потребують інсулінотерапії.

Переваги системи реімбурсації препаратів інсуліну та електронного реєстру пацієнтів, які потребують інсулінотерапії

- ✓ Дозволяє ефективно контролювати кількість пацієнтів на обліку.
- ✓ Дає можливість контролювати фактичну наявність пацієнта завдяки даним про його регулярні огляди.
- ✓ Дає можливість лікарям відслідковувати ефективність лікування хворих на цукровий діабет.
- ✓ Дає можливість контролювати, які саме інсуліни і чому призначені кожним лікарем кожному окремому пацієнту, зменшуючи цим самим можливість будь-яких маніпуляцій із призначеннями.
- ✓ Дає можливість формувати потребу в ліках не раз на рік, а динамічно, що важливо для пацієнтів, які протягом року можуть декілька разів змінити тип інсуліну чи скорегувати необхідну дозу.

ПОЗИТИВНІ ЗМІНИ ДЛЯ ВСІХ ЗАЦІКАВЛЕНИХ СТОРІН

- Для пацієнтів**
Відсутність затримок із поставками ліків, які раніше міг спричинити повільний процес їх закупівель. Зараз завдяки механізму реімбурсації пацієнт отримує інсулін в аптеці одразу за рецептом, який лікар виписує згідно з даними огляду в реєстрі.
- Для лікарів**
Система реімбурсації та електронний реєстр дали можливість підбирати індивідуальний курс інсулінотерапії, вести облік глікемічних показників, випадків гіпоглікемії, ускладнень хвороби, а отже, контролювати процес лікування хворих на цукровий діабет.
- Для розпорядників бюджетних коштів**
Відшкодування вартості препаратів інсуліну тепер відбувається на рівні не вище референтної ціни. Це унеможливорює маніпуляції з закупівельними цінами та дає змогу доволі точно формувати бюджети. Найточніші дані про кількість пацієнтів, типи інсулінів та кількість фактично отриманих ними доз тепер можна відстежувати динамічно на підставі даних про отримані рецепти.
- Для учасників ринку**
Відсутність корупційних бар'єрів для учасників ринку – система реімбурсації встановлює прозорі правила для всіх гравців ринку.

Раніше

Тепер

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ХВОРИХ НА ЦУКРОВИЙ ДІАБЕТ ПРЕПАРАТАМИ ІНСУЛІНУ

Закупівля препаратів інсуліну регіонами за тендерною процедурою:

- Формування потреби було неточним (за списками на папері)
- Номенклатура закупівель могла ставати предметом маніпуляцій
- Закупівельні ціни препаратів інсуліну суттєво відрізнялися в залежності від регіону через маніпуляції на місцях
- Затримки поставок препаратів у результаті несвоечасного проведення закупівель
- Відсутній реальний механізм контролю фактичного розподілення препаратів

Процедура реімбурсації вартості інсулінів за електронним рецептом кожному пацієнту:

- Відсутність необґрунтованих закупівель на мільйони гривень
- Створено електронний реєстр пацієнтів, який працює в режимі онлайн
- Постійна наявність широкого переліку препаратів інсуліну в аптеках за місцем проживання кожного пацієнта
- Можливість відслідкувати в автоматичному режимі, хто з пацієнтів отримав препарат інсуліну

ДОСТУП ПАЦІЄНТА ДО ІНСУЛІНУ

Пацієнт приходить до лікаря за місцем проживання/обліку.

Ендокринолог видає пацієнту препарат інсуліну виключно з того переліку, який є «в наявності у холодильнику».

Пацієнт приходить до лікаря за місцем проживання/обліку.

Ендокринолог зазначає пацієнта в реєстрі і видає електронний рецепт, за яким пацієнт у найближчій аптеці отримує препарати інсуліну, які йому необхідні за медичними показаннями (строк дії рецепта становить 30 календарних днів із моменту його видачі).